

**Generalitat
de Catalunya**

Procés participatiu sobre l'Estratègia de relleu generacional agrari de Catalunya Informe de resultats

Informe de resultats

13/10/2022 - 13/11/2022

Gener 2023

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria d'Agenda Rural

Unitat que acompanya

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Índex de contingut

1. Introducció	4
1.1. Antecedents i context.....	4
1.2 Objectius del procés participatiu	4
2. Disseny del procés	7
2.1 Fase de Participació.....	7
3. Assistència i participació.....	8
3.1 Introducció.....	8
3.2 Xifres globals del procés.....	8
3.3 Llistat d'entitats participants	10
4. Conclusions	11
5. Taula resum d'indicadors	25

1. Introducció

El relleu generacional de les empreses agràries familiars es troba en un moment crític. Una suma de factors socials, econòmics, ambientals i culturals afecta al model de futur de la nostra pagesia posant en una situació d'alerta moltes de les explotacions agràries actuals, que no preveuen un relleu natural de la seva activitat. Aquesta tendència es constata a diferents escales territorials, considerant-se un problema estructural europeu. Per donar resposta a aquestes noves necessitats, que també s'identifiquen en el context català, des del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya (DACC) s'ha elaborat una "Estratègia pel relleu generacional agrari" amb l'objectiu d'articular un nou marc d'actuació que renovi les estructures agràries i doni suport a les noves generacions, tant familiars com nouvingudes.

1.1. Antecedents i context

La Comissió Europea ha identificat una "escassetat angoixant de nous agricultors", basant-se en una avaluació de xifres estadístiques que mostren que el nombre de joves agricultors i agricultores a la UE-27 està disminuint, i que els que es jubilen no estan passant les seves explotacions agràries a la nova generació amb una taxa de reemplaçament suficient. Aquest fet porta a la conceptualització del "young farmer problem", com un repte estratègic per al sector agrari i per al món rural a nivell europeu. En aquesta mateixa línia, l'informe final del Focus Group de la Comissió Europea "New entrants into farming: lessons to foster innovation and empenedoria", es fa èmfasi en la necessitat de crear instruments innovadors adreçats a fomentar el relleu generacional agrari, tant intrafamiliar com extrafamiliar.

Aquestes dinàmiques en el context català es varen identificar en l'estudi quantitatiu i qualificatiu de les incorporacions al sector agrari a Catalunya a partir de la mesura 112 del PDR 2007-2013, Joves al Camp, dins del projecte ODISSEU. En el que s'identifica un perfil majoritari de pagesia tradicional (69%), al mateix temps que també s'evidencia la realitat de la pagesia nouvinguda (31%). Aquests dos perfils mostren dinàmiques diferents i al mateix temps complementàries. Els nous enfocaments de política pública entenen que cal treballar de manera paral·lela, tant les relacions intergeneracionals com les relacions entre diferents perfils de joves. Més enllà de l'ajut econòmic de primera instal·lació, la realitat mostra com de necessàries son altres mesures complementàries que orientin, motivin i dinamitzin el camí de la idea a l'empresa agrària.

1.2 Objectius del procés participatiu

Una de les actuacions estratègiques de l'Agenda Rural de Catalunya és la de Promoure un Pla Nacional per al relleu generacional agrari que inclogui mesures de millora de la incorporació de joves agricultors, mesures que fomentin el mentoratge a nous agricultors, entre altres, i que es pretén donar resposta amb l'Estratègia de Relleu Generacional Agrari de Catalunya.

Mitjançant el procés participatiu s'espera obtenir retorn del sector, així com del conjunt de la ciutadania, per tal d'abordar un marc d'actuació capaç de garantir el relleu generacional i donar resposta a les necessitats productives i del món rural. Els objectius del procés participatiu són:

- ➔ Situar el problema del relleu generacional agrari al centre de l'acció política i l'interès social, cultura i econòmic.
- ➔ Facilitar el procés d'incorporació agrària a totes aquelles persones emprenedores que tinguin un projecte agrari viable, en el marc dels sistemes agroalimentaris sostenibles, amb eines diverses adaptades a cada perfil emprenedor.
- ➔ Articular i coordinar les eines necessàries per facilitar el relleu generacional i l'emprenedoria agrària per als diferents perfils de persones que s'incorporen al sector en models viables econòmic, social i ambientalment.
- ➔ Generar un ecosistema innovador de suport i acompanyament interinstitucional al relleu generacional i l'emprenedoria agrària, tant de la pagesia tradicional com de la nouvinguda.
- ➔ Donar resposta als principals reptes i accions per afavorir el relleu generacional i l'emprenedoria agrària a Catalunya.
- ➔ Incidir en la prioritització de polítiques i accions per al relleu generacional i l'emprenedoria agrària en el marc del nou període de programació dels fons europeus (FEDER, FEADER, FSE, entre altres).
- ➔ Desenvolupar una de les accions estratègiques de l'Agenda Rural de Catalunya que és "Promoure un Pla Nacional per al relleu generacional agrari que inclogui mesures de millora de la incorporació de joves agricultors, mesures que fomentin el mentoratge a nous agricultors, entre altres".

El document ha permès la definició d'una visió estratègica basada en 5 reptes, 13 objectius i 35 accions. El procés participatiu es focalitza en el conjunt d'accions i propostes a desenvolupar de cada un dels 5 reptes de l'Estratègia pel relleu generacional agrari de Catalunya:

1. **Coordinar / Governança:** Estructurar un sistema de suport i acompanyament interinstitucional pel relleu generacional i l'emprenedoria agrària.

Coordinar tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i emprenedoria agrària per treballar conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions. Aquesta coordinació requerirà una governança que hauria de liderar l'òrgan competent que és el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

2. **Rejovenir/ Nova Pagesia:** Facilitar l'accés, tant de la pagesia tradicional com de la nouvinguda, a empreses agràries viables econòmic, social i ambientalment.

Rejovenir el camp català amb un relleu generacional natural de les explotacions familiars, fomentant el traspàs d'explotacions que no tenen continuïtat familiar i la creació de noves empreses agràries recolzant una nova pagesia vinculada a la terra i a la producció sostenible local.

3. **Enfortir / Teixit Innovador:** Acompanyar les empreses agràries amb models innovadors de producció i comercialització.

Enfortir a les empreses agràries liderades per joves assessorant-les i acompanyant-les amb un suport específic i personalitzat creant teixit innovador basat en models agroalimentaris sostenibles i bioeconomia, integrant la perspectiva de gènere i fomentant models cooperatius, que incorporin els conceptes de la responsabilitat social.

4. **Arrelar / Territori:** Teixir un ecosistema acollidor al món rural que arrelhi les noves generacions al territori.

Aconseguir arrelar als/les joves al món rural facilitant l'accés a l'habitatge, als serveis bàsics i a la digitalització, perquè aquest territori sigui un lloc d'acollida i de vida.

5. **Sensibilitzar / Ciutadania:** Conscienciar la ciutadania del paper imprescindible de la pagesia i del seu vincle amb l'alimentació sostenible.

Sensibilitzar del paper imprescindible de la pagesia com a productor d'aliments sostenibles, sans, de qualitat i proximitat. Que és garant del territori, ja que té cura amb el medi ambient. I així la ciutadania conegui la importància d'aquesta professió.

2. Disseny del procés

El procés participatiu s'ha articulat mitjançant la posada a disposició de l'estratègia de relleu generacional al conjunt de la ciutadania per tal que aquesta en realitzés les observacions que considerés oportunes. Així mateix, el procés de disseny del document ha comptat amb la col·laboració del sector, i, molt especialment del teixit rural i juvenil de Catalunya, el qual, mitjançant reunions conjuntes entre l'administració i els joves agricultors han detectat les necessitats i han establert les pautes a partir de les quals s'havia d'estructurar el document.

Aquest treball conjunt per l'elaboració d'aquesta estratègia s'han fet entrevistes a agents clau en temes de relleu generacional agrari. Algunes de les entrevistes s'han fet amb més d'una persona, per tant, el total de persones que han participat a l'estudi és de 37. Es defineixen els perfils següents de les persones entrevistades: 1) tutor d'incorporació de joves d'una Escola Agrària, 2) tècnic d'oficina comarcal encarregat de l'ajut de joves, 3) tècnic entitat assessorament encarregat de l'ajut de joves, 4) tècnic Dinamitzador de Relleu Generacional Agrari, 5) perfil acadèmic amb coneixement de la política d'incorporació de joves, 6) perfil gestor des d'una entitat local amb coneixements sobre relleu agrari i 7) altres.

També s'ha realitzat un estudi sobre 210 joves incorporats com joves agricultors/es durant el període 2015-2019, amb l'emplenament d'un qüestionari, per recollir el perfil de les persones i les empreses que s'han instal·lat amb l'ajut del PDR en aquest període.

2.1 Fase de Participació

El procés de participació s'ha realitzat mitjançant el Portal de participació ciutadana de la Generalitat de Catalunya. Realitzant prèviament difusió del procés de participació mitjançant correu electrònic a entitats interessades, als membres del Grup de Treball de Joves, que s'emmarca dins del Comitè de Seguiment del Programa de Desenvolupament Rural (PDR) de Catalunya (format pel Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya (CETAFC), l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA) -xarxa que aplega els 11 Grups d'Acció Local (GAL) de Catalunya-, el Consorci GAL Alt Urgell-Cerdanya, les organitzacions agràries UP i JARC, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC), l'Agència Catalana de Joventut i representants territorials), el sector, altres organismes de la Generalitat, i persones que puguin tenir interès en la consulta. També s'ha fet difusió a través de l'oficina Virtual a Ruralcat "El Planter" i a través de les xarxes socials Twitter, Instagram i LinkedIn.

La fase de participació a través el portal s'ha desenvolupat en línia, i s'han recollit les observacions de qualsevol interessat en el termini d'un mes, transcorregut entre el 13 d'octubre del 2022 i el 13 de novembre del 2022. La fase de participació ha afectat a tot el document de l'Estratègia de relleu generacional, ja que la consulta ha posat a disposició de la ciutadania el document sencer per tal que fessin aportacions a qualsevol punt del document.

3. Participació i observacions rebudes

3.1 Introducció

Durant el procés de participació, obert durant el mes d'octubre del 2022, s'han rebut un total de 40 observacions, procedents de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya - ARCA, de l'Escola de Pastors i de Unió de Pagesos.

3.2 Xifres globals del procés

A continuació es presenta un resum de la participació amb un breu recull de les observacions obtingudes.

Taula 1. Resum d'observacions rebudes

Entitat	Observacions realitzades
ARCA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Tenir en compte la Xarxa de relleu agrari i vetllar per la posada en marxa de l'estratègia. 2) Realitzar una prioritització de les actuacions i dotar-les de pressupost. 3) Posar en valor els espais test. 4) Incorporar la possibilitat de noves incorporacions en format de cooperativa.
Escola de Pastors	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dotar l'estratègia de pressupost. 2) Informar com fer compatible l'ajut de jove instal·lació amb el format de cooperativa. 3) Simplificació administrativa i facilitar el procés d'incorporació. 4) Flexibilització dels tempos de les inspeccions, per evitar expedients d'obertura d'explotacions parats durant massa temps. 5) Repensar el model actual que valora amb igualtat persones de nova incorporació amb explotació familiar i recursos, i persones novingudes sense aquest suport d'explotació familiar. Quelcom que comporta un greuge pels novinguts sense suport d'explotació familiar. 6) Promoure el debat d'accés a la terra i l'habitatge de forma paral·lela, sense dissociar-los. 7) Introduir i preservar terra per a pràctiques agroecològiques. 8) Crear dues línies d'ajuts: una per cedents i una altra per reprenedors per garantir el traspàs de manera digne sense que recaigui en la bona voluntat. 9) Preveure mecanismes d'inspecció per garantir que es compleixi la llei de la cadena. 10) Garantir que s'aplica la tecnologia amb lògica ecosistèmica. Posar en valor el coneixement tradicional. 11) Ampliar la figura del dinamitzador a tota la pagesia, independentment de l'ajut al qual s'aculli.

	<p>12) Contemplar els serveis que donen alguns ramats com les franges de protecció amb silvopastura i garantir-los ingressos.</p> <p>13) Incorporar algun mòdul d'igualtat, no només de gènere.</p> <p>14) No terciaritzar la pagesia mitjançant experiència agroturístiques. No és la funció de la pagesia.</p> <p>15) Regular l'ús dels espais públics.</p> <p>16) Vetllar i promoure un consum responsable.</p>
<p>Unió de Pagesos</p>	<p>1) Es troba a faltar anàlisi i diagnòstic des de la perspectiva de totes les persones joves que s'han incorporat i no només els que han demanat l'ajut de primera instal·lació de joves.</p> <p>2) A la DAFO es qüestiona la debilitat que la vinculació de les ajudes a la terra afecta a la mobilitat de la terra.</p> <p>3) Sobre la debilitat de la governança "entitats que treballen pel sector sense full de ruta consensuat ni una coordinació eficient", la coordinació només es pot plantejar amb un canvi de model, el qual, actualment es competència privada.</p> <p>4) Considera una contradicció que sigui una debilitats de la governança l'ajut actual de primera instal·lació d'agricultors/es joves (PDR 2014 2022) i en canvi el nou pel període 2023 2027 sigui una fortalesa.</p> <p>5) Considera una debilitat governança que la Llei dels espais agraris només hagi previst una actuació administrativa vers les finques en desús.</p> <p>6) Qüestiona la debilitat d'emprenedoria que inclou: "Dificultats per assolir empreses viables socialment".</p> <p>7) No comprenen l'afirmació a les debilitats emprenedoria s'inclou: "Difícil accés al finançament de costos inicials per part de les persones joves."</p> <p>8) No comprenen a les debilitats emprenedoria l'expressió: "La duresa de les condicions laborals del sector agrari juntament amb la baixa remuneració..."</p> <p>9) A les debilitats emprenedoria no s'inclou les mancances en la connexió i la qualitat de la mateixa al món rural i agrari a les TIC (xarxa per accedir a internet o cobertura de telefonia mòbil).</p> <p>10) A les amenaces context es torna a emprar el terme "dificultats socials" de la gent jove procedent de zones urbanes.</p> <p>11) A les amenaces governança es torna a incloure: "Falta de coordinació i comunicació entre les entitats implicades en el relleu generacional agrari."</p> <p>12) Considera una amenaça els espais test.</p> <p>13) No compren i veu contradictori incloure a les amenaces emprenedoria: "Dependència del sistema agroalimentari català del mercat global."</p> <p>14) Considera una fortalesa el previst al Capítol VII. Instruments per a la recuperació i la preservació de la capacitat productiva dels espais agraris en desús de la Llei dels espais agraris.</p> <p>15) Als reptes estratègics ja hem expressat en relació a la governança a les debilitats i a les amenaces el Repte 1) Coordinar només es pot plantejar amb un canvi de model, mentre segueixi essent de competència privada entre els agents.</p> <p>16) A les accions dels reptes, dins de del Repte 1) Coordinar/Governança, manca l'objectiu adequat al repte reformulat, doncs els objectius 1.1., 1.2. i 1.3. plantejats.</p>

	17) Troba a faltar l'acció de dotar a la Generalitat de Catalunya d'un fons de terres que vagi més enllà de les finques en desús i abordi altres accions en el mercat de la terra i la reestructuració de les explotacions agràries en zones de regadiu i/o de concentració parcel·lària, etc. 18) El primer que cal no és donar suport als espais test, doncs ja s'ha destacat com una amenaça. 19) Falten mesures fiscals per deixar exemptes o bonificacions que permetin assolir la quota zero de tributació de successions, donacions, etc. 20) Sensibilitzar mestres i professors per assolir la sensibilització de les noves generacions.

3.3 Llistat d'entitats participants

- 1) l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya - ARCA
- 2) Escola de Pastors
- 3) Unió de Pagesos

4. Conclusions

Durant el mes d'octubre del 2022 ha tingut lloc el procés de participació de l'Estratègia de relleu generacional agrari de Catalunya. Un procés que s'ha realitzat mitjançant el Canal Participa de la Generalitat de Catalunya.

Mitjançant el procés de participació, s'ha posat a disposició de tota la població el document de l'Estratègia de relleu generacional agrari de Catalunya, un document que marcarà les pautes per a garantir la incorporació de joves al món rural durant el pròxim període de la PAC 2023-2027.

Aquest procés ha permès recollir un total de 40 aportacions provinents de 3 entitats molt vinculades al desenvolupament rural, com són l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya, l'Escola de Pastors, i Unió de Pagesos.

Les aportacions rebudes afecten a tots els eixos del document, fent aportacions que van des dels mòduls educatius, els tributs, les ajudes per a les incorporacions de joves, l'anàlisi DAFO o el paper que ha de jugar la tecnologia en el sector.

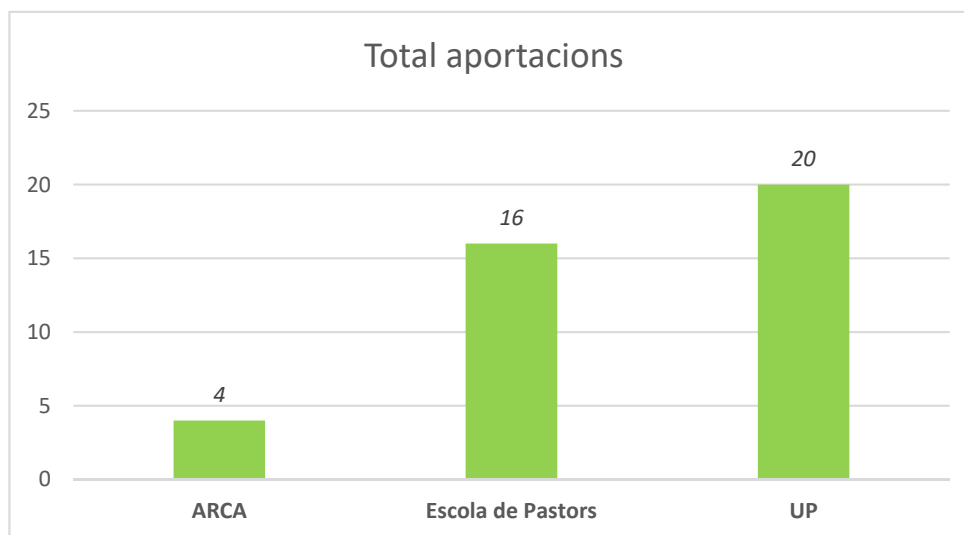

Figura 1: Total aportacions

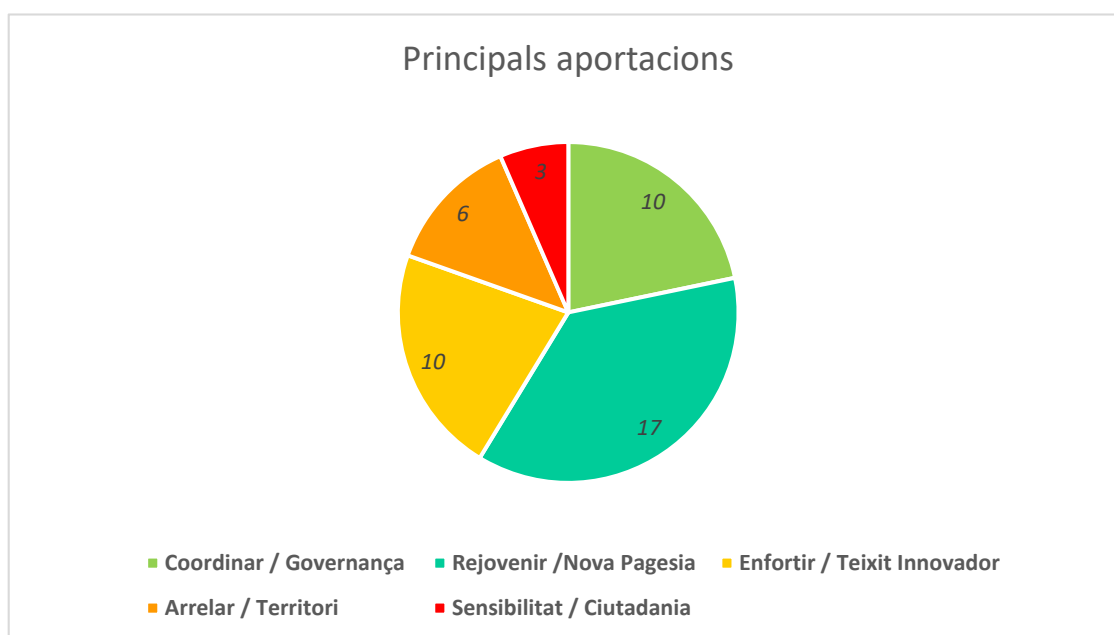

Figura 2: principals temes de les aportacions

En el procés participatiu es van establir que qualsevol ens o persona interessada pot fer arribar les seves aportacions sobre els diferents eixos de debat sempre que se segueixin els límits del debat següents:

- En aquest debat es contemplaran aportacions que tinguin a veure directament amb el contingut d'accions i propostes a desenvolupar de l'Estratègia pel relleu generacional agrari de Catalunya
- Les aportacions que es vulguin fer arribar han d'estar degudament argumentades per facilitar la seva valoració.

En la següent taula es mostra el retorn de les 40 aportacions de manera detallada que van sorgir del procés participatiu. Es pot veure l'entitat, l'aportació o observació realitzada i el retorn.

Entitat	Observacions realitzades	Resposta a l'observació
ARCA	1) La nostra aportació fa referència en posar èmfasi i energies per a la posada en marxa de l'estratègia. Pensem que és imprescindible establir una governança que vetlli per la seva implementació i que coordini als agents que treballen en l'àmbit del relleu agrari. En aquest sentit, pensem important tenir en compte la Xarxa de relleu agrari, on participen les entitats més representatives que estan treballant en aquesta qüestió a Catalunya i que està constituïda com a grup informal.	1) Es tindrà en compte la Xarxa de relleu agrari. Per tant, la proposta queda recollida dins d'aquestes accions.
	2) Pensem que és clau primer de tot realitzar una priorització de les actuacions segons les urgències i necessitats i dotar pressupostàriament l'estratègia per a poder implementar accions concretes. L'enfocament teòric de l'estratègia és un bon treball d'anàlisi però sense la implementació de les accions no tindrà un impacte en les dinàmiques de relleu.	2) A l'estratègia ja està definit el 5 reptes a prioritzar amb els seus objectius i accions. De les accions ja s'estan desenvolupant i dotant de pressupost les més urgents com poden ser: Adaptar l'ajut de Primera instal·lació de joves agricultors i agricultores als nous perfils emprenedors, Implantar la figura de la persona dinamitzadora de joves, Enfortir el Banc de Terres en xarxa, Donar suport a la xarxa catalana d'espais test agraris, Estructurar un programa pilot de traspàs de l'empresa agrària, Creació i gestió d'un directori dinàmic d'empreses agràries que estan per plegar i de joves que es volen incorporar, Estructurar una xarxa de mentors en diferents sectors i territoris, Millorar les eines de finançament, Activar el programa d'acompanyament a joves i emprenedors/es (HubLlabor), Donar suport a les empreses agràries liderades per dones, Foment de les infraestructures

		<p>compartides i Impulsar campanyes de comunicació de gran impacte i accions complementaries de difusió, com el programa de 30 minuts de la Pagesia que ve. Però volem donar prioritat al Repte 1 de coordinació i governança per coordinar tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i empenedoria agrària per treballar conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>3) D'altra banda, i com a comentaris concrets, posar en valor l'eina dels espais test com a espai per a la facilitació a la incorporació agrària de nous agents agraris, els quals ja es mencionen i contempen a l'estratègia. Tot i així, creiem que per fer del tot útils aquests espais en la funció que s'han ideat, que és facilitar un temps de testatge a persones sense tradició familiar pagesa, abans d'iniciar l'activitat agrària i sol·licitar la incorporació, s'hauria de vetllar i cercar fórmules per dotar d'una cobertura legal als testers durant el període que estiguin a l'espai test i que després fos compatible amb la sol·licitud de l'ajut.</p>	<p>3) Ja s'està donant suport a la xarxa catalana d'espais test agraris. Recentment s'ha creat un Grup de Treball per tal de resoldre de forma transversal els principals reptes administratius i legals que pot suposar la implantació d'un Espai Test Agrari a Catalunya. En aquest sentit, a part de la visió de l'administració competent per a la legalització d'una explotació agrària, cal tenir la visió de les necessitats particulars que ens podem trobar en la creació d'una explotació agrària de les característiques d'un Espai Test Agrari en el qual, el principal objectiu no és la viabilitat econòmica immediata, sinó el testeig i adquisició de competències per part del tester.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>4) També creiem que és important incorporar la possibilitat de les noves incorporacions en format de cooperativa. Tal com s'ha vist hi ha un canvi de model del perfil de les persones que s'incorporen a l'activitat agrària que utilitzen nous models jurídics per a la incorporació més enllà de l'empresa familiar o les cooperatives agràries tradicionals. Per donar cobertura a aquests nous models comunitaris els quals poden, a més, facilitar i fer més viables els projectes empresarials pels propis valors de la cooperació (compartir maquinària, distribució de tasques, etc.) cal oferir la possibilitat de noves incorporacions en format cooperatiu o</p>	<p>4) Al Repte 3 es dona suport a les noves incorporacions en format de cooperativa amb l'Objectiu 3.3. Fomentar els models cooperatius de producció i comercialització que desenvolupa 4 accions per la incorporació de joves sota aquest model.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>

	altres formes jurídiques del mateix format.	
Entitat	Observacions realitzades	Resposta a l'observació
Escola de Pastors	1) Necessitem una estratègia del relleu agrari amb dotació pressupostària i ben coordinada amb tot el reguitzell d'estratègies que s'estan impulsant.	1) Amb el Repte 1 de coordinació i governança es vol coordinar tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i empenedoria agrària per treballar conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions. Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.
	2) 4.1.4. Cooperatives agràries per dinamitzar les estructures locals. Alerta! Cal tenir en compte i donar bona informació de com fer compatible l'ajut de jove instal·lació amb el format cooperativa. A vegades, en funció de la cooperativa que es triï s'incompleix el requisit de nova instal·lació de tenir el major percentatge de la societat a la que s'incorpori. Això dificulta la tria d'aquesta figura jurídica per part de joves ramaderes.	2) Ja s'informa a través de les Oficines Comarcals, els/les dinamitzadors/es de joves, des del web del DACC i l'Oficina virtual pels joves a Ruralcat "El Planter". Per tant, es considera que la proposta està implantada.
	3) 4.1.5. Simplificació administrativa per facilitar el procés d'incorporació. Crec que hem de ser més ambicioses i procurar desburocratitzar el sector. Són la primera baula de la cadena alimentària i els que reben més pressió per part de les administracions. Si cal fiscalitzar amb tant detall (que ho dubto) potser aquesta fiscalització s'ha de repartir entre els diferents agents de la cadena.	3) Totalment d'acord en què s'ha de desburocratitzar i simplificar totes les gestions en relació als expedients de primera instal·lació, però l'ajut de primera instal·lació d'agricultor/a jove està regulat per normativa europea i cal fer el control abans del primer i segon pagament de l'ajut. És a dir, quan inicia l'activitat i executa el seu pla d'empresa. Es té en consideració l'aportació que es desenvoluparà en les accions dels Reptes 2 i 3.
	4) 4.2.3. Adaptació de l'ajut de primera instal·lació a les necessitats actuals. Cal flexibilitzar els tempos de les inspeccions obertament atenent que els ajuntaments a dia d'avui tenen parats expedients d'obertura d'explotacions durant molt de temps. Sabem de casos, més d'un, en que la persona jove a trigat un any (un any!!) en tenir resposta de l'ajuntament a la petició de certificat de compatibilitat amb l'activitat ramadera de la que es	4) Encara que no sigui competència del DACC, es mirarà de vetllar per coincidir al màxim en aquests terminis. Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.

	<p>vol demanar llicència. Desencaix entre els tempos del món local i el DACC.</p>	
	<p>5) 4.2.3. Adaptació de l'ajut de primera instal·lació a les necessitats actuals. Actualment es contempla amb igualtat persones que es volen incorporar a l'explotació familiar (dotada de recursos) i persones que no tenen ni tan sols base territorial. Això comporta, d'una banda, un greuge per a les persones novingudes que volen dedicar-se al sector i d'altra un augment del patrimoni provat d'aquestes explotacions familiars a base de diner públic, que finalment acaben amb valors inassumibles per tercers que vulguin prendre el relleu d'una explotació (per exemple: explotació sense relleu familiar taxada amb valor de 200.000€ -a base de joves incorporacions i plans de millora, és a dir, diner públic- són inassumibles per joves novinguts al sector que rebran 30.000€ d'ajut de primera instal·lació !!!)</p>	<p>5) Dins del Repte 2: Rejuvenir / Nova Pagesia, a l' Acció 2.1.1. es contempla adaptar l'ajut de Primera instal·lació de joves agricultors i agricultores als nous perfils emprenedors. A la nova intervenció 2023 2027 de l'ajut de primera instal·lació d'agricultor/a jove es contempla als/les joves que s'incorporen novinguts i també la compra de base territorial.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>6) 4.2.5. Mobilitat de la terra i noves formes d'accés. Crec que hem de parlar de l'accés a la terra i l'habitatge com un binomi. Sense dissociar-los.</p>	<p>6) Contemplat al Repte 2 Rejuvenir / Nova pagesia dins de l'objectiu 2.2 i al Repte 4 Arrelar / Territori dins l'Objectiu 4.3. Assegurar els serveis bàsics per a la població rural.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>7) 4.2.5. Mobilitat de la terra i noves formes d'accés. En un escenari de crisi energètica com en el que estem, crec que també és rellevant introduir i preservar terra per a practiques agroecològiques.</p>	<p>7) Contemplat al Repte 2 Rejuvenir / Nova pagesia dins de l'objectiu 2.2 i al Repte 3 Arrelar/Territori dins l'Objectiu 3.1. amb l' Acció 3.1.1. Facilitar eines d'assessorament pel teixit innovador basat en models de bioeconomia / programa transversal sistemes agroalimentaris sostenibles.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>8) 4.2.7. Mediació intergeneracional per rejuvenir el camp. A banda de la figura de psico-sociòleg o anàleg que fa falta(i que és una realitat al país veí), cal crear dues línies d'ajuts: una per cedents i una altra per reprenedors per garantir que el traspàs es pugui fer de manera digne i no recaigui en la bona voluntat d'aquests agents. Mantenir la pagesia</p>	<p>8) Dins del Repte 2: Rejuvenir / Nova Pagesia, dins de l' Objectiu 2.3. Acompanyar els processos de traspàs d'empreses agràries hi ha les Accions 2.3.1. Estructurar un programa pilot de traspàs de l'empresa agrària / Facilitació i acompanyament del traspàs d'una explotació agrària en actiu quan la persona titular cessa en l'activitat i foment de l'ús continuat de les terres agràries en les</p>

	<p>és qüestió d'estat i s'hi ha de destinar recursos públics.</p>	<p>zones de muntanya i en zones amb limitacions naturals i altres limitacions específiques (contemplada a l'ES27.1 del PEAC). I l' Acció 2.3.2. Creació i gestió d'un directori dinàmic d'empreses agràries que estan per plegar i de joves que es volen incorporar. Que estem desenvolupant conjuntament a la Xarxa de Relleu Agrari del Pirineu i La Garrotxa.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>9) 4.3.1. Models agraris viables que consolidin teixit innovador . Cal preveure mecanismes d'inspecció, QUE NO RECAIGUIN EN EL SECTOR PRIMARI, per garantir que es compleixi la llei de la cadena. La Rioja ho està començant a fer.</p> <p>Cal integrar el concepte de servei ambiental, ambo o sense pagament, dins del càlcul de viabilitat d'una explotació.</p>	<p>9) Els mecanismes d'inspecció i control és per la mateixa seguretat i viabilitat del sector.</p> <p>Al càlcul de la viabilitat és té en compte tota activitat agrària i complementària. El concepte "serveis" per normativa estatal no està considerada activitat agrària, però si pot donar-li un valor afegit al producte agrari final.</p> <p>Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.</p>
	<p>10) 4.3.2. Nous formats formatius al llarg del procés d'incorporació. Alerta amb la digitalització! El tecnooptimisme és un fet consumat a dia d'avui que serveix d'excusa per no fer els deures. Utilitzem la tecnologia, sí, però cal garantir que s'aplica amb una lògica ecosistèmica (un ramat gestionat a base de drons i tancats elèctrics no garantirà els beneficis ambientals de la Ramaderia extensiva com un pastor/a) i cal posar en valor el coneixement tradicional.</p>	<p>10) L'estratègia posa en valor el coneixement tradicional, però sense renunciar a la innovació i digitalització.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta de nous formats formatius ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>11) 4.3.3. Assessorament personalitzat per a models emprenedors. La figura dinamitzador/a d'incorporacions és una molt bona iniciativa, però necessitem que donin recolzament a tota la pagesia, independentment de si decideixen demanar l'ajut de primera instal·lació o no. De si fa 5 anys que roden o més.</p>	<p>11) Recolzem a tota la pagesia a través de tota la nostra xarxa d'Oficines Comarcals del DACC.</p> <p>Per tant, es considera que la proposta està implantada.</p>
	<p>12) 4.3.6. Externalitats positives de la producció agrària local. La pagesia, com qualsevol alter sector econòmic, ha anat evolucionant. A dia d'avui tenim ramats que es dediquen a la</p>	<p>12) Aquesta prestació de serveis per normativa estatal no està considerada activitat agrària, encara que pot ser un complement a la renda de l'explotació.</p>

	<p>prestació de serveis, de manera gairebé exclusiva. Són diversos els municipis que han decidit mantenir les seves franges de protecció amb silvopastura (Begues, Sant Boi, ...). És necessari contemplar aquesta realitat com un aspecte més de la ramaderia i garantir que els ingressos que venen de prestar aquest servei són comptabilitzats com a ingrés agrari i no com a cap altre tipus de servei per no entrar amb incompatibilitats amb les ajudes de la PAC. A més a més, cal facilitar la contractació d'aquest servei per part dels ajuntaments que ho estan fent. A dia d'avui, la llei de contractació pública dificulta molt donar una certa garantia de continuïtat al ramader/a que està fent aquest servei.</p>	<p>La proposta queda per tant, desestimada.</p>
	<p>13) 4.3.7. Dones que emprenen en models agroalimentaris locals. Cal que l'itinerari formatiu d'una persona jove que es vol incorporar contingui algun mòdul d'igualtat. No només de gènere.</p>	<p>13) El Servei de Formació ho està treballant per implantar-ho properament. La proposta està recollida per implantar-la properament</p>
	<p>14) 4.4.5. Experiències agroturístiques per enfortir el territori. Alerta! Ja tenim l'economia prou terciaritzada. No terciaritzem la pagesia. El seu ofici és preveïr al conjunt de la societat d'aliments fibres i serveis ambientals. Hauria de ser suficient. Si es valora el conjunt ha de ser viable, perquè l'administració i el consum ho han d'assumir.</p>	<p>14) Dinamitzar l'activitat turística comptant amb la pagesia local, és una aposta pel desenvolupament rural i la diversificació econòmica. Fa teixir un ecosistema acollidor al món rural que arrela les noves generacions al territori (Repte 4 Arrelar/Territori). Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>
	<p>15) 4.4.8. Conflictes territorials per l'ús de sòl i l'espai públic. Cal regular els usos dels espais públics i informar degudament a tots i totes les usuàries. Calen inventaris de camins, endreçar els comunals, senyalitzar les finques privades i una llei de transhumància.</p>	<p>15) Està regulat normalment en la majoria de casos, però encara no tenim una Llei de transhumància. Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.</p>
	<p>16) 4.5.3. Consum conscient per donar suport a la pagesia d'arrel. És important vetllar per un consum responsable, facilitant la informació a les persones consumidores de l'impacte ambiental i social que té aquell producte que consumeixen. Per exemple, necessitem diferenciar clarament la ramaderia extensiva i tenir una manera fàcil perquè el consumidor/a la identifiqui i la sàpiga</p>	<p>16) Reflectit al Reptes 2: Rejuvenir / Nova Pagesia, 4 Arrelar/Territori i 5) Sensibilitzar/ ciutadania. Per tant, es considera que la proposta ja queda recollida dins d'aquestes accions.</p>

	<p>interpretar. La corresponsabilitat de la societat és necessària. Ara bé, emplaçar el pes de la responsabilitat en el consum a les llars em sembla desplaçar el centre de responsabilitat d'on toca. És feina de l'administració, dels seus representants donar suport a aquest model productiu i per això cal compra pública. Amb criteris clars de sostenibilitat i impacte ambiental. Totes les escoles, totes les llars d'avis, tots els hospitals, tots els menjadors col·lectius que depenen de l'administració han d'incorporar producte ecològic, local, de temporada, extensiu, amb baixa petjada de carboni, etc. Llavors, s'ha de demanar la corresponsabilitat a la resta de la societat. Fer-ho a la inversa és negligent.</p>	
		<p>Consideració final del DACC a les propostes de l'Escola de Pastors: Des del DACC tindrem molt en compte les vostres valoracions i/o aportacions, ja que les considerem molt correctes i en el fons del vostre missatge estem d'acord amb la vostra visió del relleu generacional i l'emprenedoria agrària a Catalunya.</p>
Entitat	Observacions realitzades	Resposta a l'observació
<p>Unió de Pagesos</p>	<p>1) Introducció: En primer lloc volem manifestar la nostra coincidència amb la necessitat d'abordar una estratègia de relleu generacional agrari de Catalunya, no obstant, lamentem que només s'hagi efectuat l'anàlisi i la diagnosi des dels perfils de les persones que accedeixen a l'ajut a la primera instal·lació de joves. Trobem a faltar un anàlisi i diagnòstic de totes les persones joves que s'hagin incorporat a l'activitat en el període estudiat, doncs el departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACAAR) disposa, a través del Sistema Integrat de Dades de les Explotacions Agràries de Catalunya, podria haver analitzat o subministrat les dades als autors de la proposta del conjunt de persones físiques joves que s'han incorporat a l'activitat amb ajut o sense ajut a la primera instal·lació de joves, així com del conjunt d'aquestes, amb ajut i</p>	<p>1) La radiografia de l'estratègia de relleu generacional agrari de Catalunya s'ha fet a partir de la revisió de la bibliografia, l'anàlisi de dades estadístiques, el buidatge d'un qüestionari de noves incorporacions, la consulta a persones expertes i el treball en grup amb persones joves incorporades. Amb aquesta metodologia s'ha contrastat la visió de diferents entitats, públiques i privades, implicades en les polítiques de rejuveniment agrari en relació a una visió estratègica de relleu generacional i emprenedoria agrària.</p>

	<p>sense ajut, l'anàlisi de les que ho han deixat i els motius o motivacions que els han fet renunciar a l'activitat.</p> <p>La Unió de Pagesos de Catalunya hauria desitjat que la radiografia del relleu generacional i les causes o motius del seu fracàs o èxit s'haguessin abordat en el seu conjunt.</p>	
	<p>2) Matriu DAFO: A les debilitats de context s'inclou: "La vinculació de les ajudes a la superfície... afecta a la mobilitat de la terra" i en la de governança s'afirma que: "Política agrària comunitària que dificulta la mobilitat de la terra i l'accés de les persones joves als factors de producció", afirmacions que es contradueixen amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i amb la realitat agrària de una bona part de les agricultures dels Estats membres, on s'aplica la mateixa PAC i disposen de ratis de joves al sector clarament molt superiors als de Catalunya. De fet la debilitat que realment ha provocat a Catalunya i a l'Estat espanyol les alteracions a la mobilitat i al mercat de la terra és la de la manca de persecució, per part de les autoritats públiques, a les persones que han creat condicions artificials per poder ser perceptors dels ajuts directes de la PAC, al no disposar de protocols i plans d'inspecció específics i de l'abast conseqüent amb el grau de frau a la PAC i fiscal.</p>	<p>2) Aquesta debilitat fa referència a que l'accés a finques on hi ha pagaments directes, fa que sigui molt i molt complicat accedir per part de les generacions més joves. La poca mobilitat del mercat de la terra ve, també, de la falta de cessió per part de la gent gran a causa d'unes pensions baixes, que necessiten dels ajuts directes de la PAC per compensar-la. Per la pagesia tradicional es fa difícil la reestructuració de les empreses agràries existents, i per la novinguda significa moltes vegades la impossibilitat d'accedir al sector. Aquests ajuts fan que molts titulars d'explotació no cessin de l'activitat agrària més enllà de l'edat de jubilació perjudicant la mobilitat de la terra.</p> <p>La proposta queda per tant, desestimada.</p>
	<p>3) Matriu DAFO: A les debilitats de la governança s'inclou: "Entitats que treballen pel sector agrari sense full de ruta consensuat ni una coordinació eficient.", en el sistema impulsat i regulat pel propi DACAAR, des de fa molts anys, és de competència entre entitats col·laboradores i assessores, és a dir de lliure competència en el mercat, per tant, la manca de diligència o de professionalitat de determinades entitats col·laboradores amb els joves que s'instal·len per primera vegada, posada de manifest per part del DACAAR en reiterades ocasions, no és atribuïble a un full de ruta consensuat ni a una manca de</p>	<p>3) Aquesta debilitat no fa referència a les entitats col·laboradores de la DUN, sinó a les entitats que treballen pel sector agrari i concretament pel relleu generacional i l'emprenedoria agrària distribuïdes pel territori, però no ho fan d'una manera coordinada. Aquestes entitats serien: Ajuntaments, Consells comarcals, GAL, DACC, Cooperatives agràries, sindicats agraris, Escoles agràries, etc. S'hauria de coordinar tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i emprenedoria agrària per treballar conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions.</p>

	<p>coordinació, doncs el sistema instaurat oficialment de competència privada és d'arrel el contrari al consens i la coordinació, per tant, en qualsevol cas la debilitat és el sistema instaurat pel DACAAR el que comporta els efectes.</p>	<p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>4) Matriu DAFO: Considerem una contradicció que a les debilitats de la governança s'inclougi: "Ajut de primera instal·lació insuficient per resoldre els reptes actuals de relleu agrari..." i a la vegada a les fortaleeses empenedoria, allí es digui: "Ajut de primer instal·lació de joves agricultors i agricultores en el marc del PDR 2023-27", o és una debilitat o una fortaleesa, però ambdues a la vegada és una incongruència. A més ja no hi ha PDR en el període 2023-27, s'hauria de tractar com: "desenvolupament rural 2023-27 finançat pel FEADER."</p>	<p>4) No és una contradicció. L'ajut actual de primera instal·lació d'agricultors/es joves (PDR 2014 2022) ja és insuficient per resoldre els reptes actuals de relleu agrari (pagesia nouvinguda, majors de 40 anys, pluriactivitat, zones desfavorides, zones periurbanes, etc.). Però pel període 2023 2027 és una oportunitat i una fortaleesa implementar un nou ajut que s'adapti a les noves necessitats i realitats actuals i en el que estem treballant conjuntament.</p> <p>La proposta queda per tant, desestimada.</p>
	<p>5) Matriu DAFO: La Unió de Pagesos de Catalunya considerem una debilitat governança que la Llei dels espais agraris només hagi previst una actuació administrativa vers les finques en desús, quan en altres comunitats autònomes disposen de lleis per a la intervenció en el mercat de la terra amb funcions i atribucions molt més àmplies i adequades, com per exemple a Galícia o Navarra.</p>	<p>5) S'està treballant en un Decret per desenvolupar l'apartat de la Llei 3/2019 dels Espais Agraris, que defineix el Registre de terres en desús.</p> <p>Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.</p>
	<p>6) Matriu DAFO: A les debilitats empenedoria s'inclou: "Dificultats per assolir empreses viables socialment", el terme socialment no arribem a comprendre a que es refereix, doncs no ens consta un assetjament, fustigament o persecució vers joves que s'instal·len per primera vegada, tinguin l'origen que tinguin o l'arrelament rural o agrari que tinguin.</p>	<p>6) Un dels reptes és facilitar l'accés, tant de la pagesia tradicional com de la nouvinguda, a empreses agràries viables econòmica, social i ambientalment. Rejuvenir el camp català amb un relleu generacional natural de les explotacions familiars, fomentant el traspàs d'explotacions que no tenen continuïtat familiar i la creació de noves empreses agràries recolzant una nova pagesia vinculada a la terra i a la producció sostenible local. La nova pagesia són persones joves, i no tant joves, amb una nova manera d'entendre i viure l'activitat agrària i la seva vinculació amb la societat, basada en els valors del nou paradigma agrosocial.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>

	<p>7) Matriu DAFO: A les debilitats emprenedoria s'inclou: "Difícil accés al finançament de costos inicials per part de les persones joves.", tampoc arribem a comprendre l'abast de l'afirmació, doncs l'Institut Català de Finances té productes financers específics, en els que qui estudia la viabilitat és el propi DACAAR.</p>	<p>7) Actualment existeixen instruments financers a l'abast de les noves generacions agràries, però en molts casos no s'adeqüen a les situacions de les persones joves que els demanen. Els joves que s'instal·len i inicien l'activitat agrària tenen moltes dificultats d'accés al finançament i més encara els que no són de tradició familiar agrària. Seria convenient complementar-ho amb un sistema de garantia i avals per facilitar al jove l'accés al crèdit.</p> <p>Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.</p>
	<p>8) Matriu DAFO: A les debilitats emprenedoria s'inclou: "La duresa de les condicions laborals del sector agrari juntament amb la baixa remuneració...", quan les activitats per compte propi no tenen "condicions laborals", ja que el terme laboral s'empra en les relacions entre assalariats i els seus empresaris i la remuneració al pagament del treball, quan estem davant de joves titulars ells de l'activitat econòmica, caldria emprar les expressions adequades per descriure el rebuig dels joves a la incorporació.</p>	<p>8) S'entén que fa referència a les dificultats de treballar al món agrari. Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>9) Matriu DAFO: A les debilitats emprenedoria no s'inclou les mancances en la connexió i la qualitat de la mateixa al món rural i agrari (específicament ja que no s'ha de confondre disposar de connexió al nucli de població amb disposar-ne a l'explotació, quan aquests mancances en els polígons industrials serien remarcats com una greu mancança) a les TIC (xarxa per accedir a internet o cobertura de telefonia mòbil), però en canvi a l'objectiu 4.3 del Repte 4 es considera un repte estratègic, però en la matriu DAFO no surt ni com a debilitat ni com amenaça. En aquest sentit només cal recordar que el Govern de la Generalitat de Catalunya té un pla que executa per assolir, dins del 2023, que cap municipi no estigui connectat a la fibra òptica, però això exclou a Catalunya a més de 1.000 nuclis de població, doncs la connexió</p>	<p>9) D'acord, s'inclourà a la DAFO.</p>

	<p>només està prevista hores d'ara per als nuclis principals del municipi i no a tots els nuclis de població de cada municipi i, ni tant sols s'ho planteja, com dotar d'accés de qualitat a totes les granges i explotacions agràries del país.</p>	
	<p>10) Matriu DAFO: A les amenaces context es torna a emprar el terme "dificultats socials" de la gent jove procedent de zones urbanes, quan no ens consta un assetjament, fustigament o persecució vers joves que s'instal·len per primera vegada, tinguin l'origen que tinguin o l'arrelament rural o agrari que tinguin.</p>	<p>10) Les persones que s'incorporen al sector agrari sense orígens familiars directes, a vegades són vistes amb escepticisme per part dels sectors més tradicionals i cal tenir en compte la vulnerabilitat d'aquest perfil. Començar des de zero o amb pocs recursos implica un camí llarg i ple d'incerteses. Adaptar-se a un nou territori i les seves costums requereix un període d'adaptació.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>11) Matriu DAFO: A les amenaces governança es torna a incloure: "Falta de coordinació i comunicació entre les entitats implicades en el relleu generacional agrari.", de nou reiterem el ja exposat al respecte del sistema impulsat i regulat pel propi DACAAR, des de fa molts anys, el qual és de competència entre entitats col·laboradores i assessores, òbviament en el mercat lliure ningú es dedica a rescatar de la mala praxi o a formar a la competència.</p>	<p>11) Respòs anteriorment observació 3).</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>12) Matriu DAFO: La Unió de Pagesos de Catalunya considerem una amenaça que els espais test que no tenen en compte la regulació i legislació vigent a l'Estat espanyol i a la Unió Europea i que, com a conseqüència d'això, posen en risc l'accés en plenitud als ajuts del primer pilar de la PAC als joves instal·lats.</p>	<p>12) Els Espais Test Agraris estan en procés d'implantació tant a Catalunya com a l'estat a través del RETA (Red de Espacios Test Agrarios) sota la regulació i legislació vigent.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>13) Matriu DAFO: La Unió de Pagesos de Catalunya no compremem i ho veiem contradictori incloure a les amenaces empenedoria: "Dependència del sistema agroalimentari català del mercat global.", doncs no veiem la relació de la pertinença de la pagesia catalana i l'agroindústria radicada a Catalunya a la Unió Europea i al seu mercat únic, així com d'aquesta a tractats internacionals que regulen les</p>	<p>13) Cal considerar que el mercat és molt competitiu i, en certa manera, agressiu. Les empreses que opten per produir matèria prima per l'agroindústria, estan veient com cada vegada costa més competir amb produccions d'altres llocs del món. Finalment, les empreses que opten pel mercat local, tenen seriosos problemes de distribució i comercialització, moltes vegades per la manca d'infraestructures adequades als models productius.</p>

	condicions i comerç alimentari. Una altra cosa és que es posin en qüestió abusos i competències deslleials tolerades per les autoritats competents, que comporten un tracte clarament desfavorable per a la pagesia jove i de qualsevol altre edat, ja que la producció és la vàlua més feble de tota la cadena alimentària.	Per tant, no es considera la proposta.
	14) Matriu DAFO: La Unió de Pagesos de Catalunya considerem una fortalesa governança el previst al Capítol VII. Instruments per a la recuperació i la preservació de la capacitat productiva dels espais agraris en desús de la Llei dels espais agraris, amb el Registre de finques en desús que tindran com a actors amb preferència en accedir a les finques a les persones joves, no entenem aquest oblit, quan es destaca la modesta experiència local existent fins ara en fons de terres.	14) D'acord, s'inclourà a la DAFO.
	15) Reptes estratègics: Tal i com ja hem expressat en relació a la governança a les debilitats i a les amenaces el Repte 1) Coordinar només es pot plantejar amb un canvi de model, mentre segueixi essent de competència privada entre els agents, aquest repte tal i com es planteja és un repte mal enfocat, doncs l'administració només pot formar i donar o treure les credencials a les entitats que no desenvolupin adequadament la seva tasca d'assessorament i acompanyament als joves que s'incorporen, altres intervencions públiques només comporten favoritismes i competències deslleials inacceptables.	15) Tal com s'ha explicat abans en relació a la governança a les debilitats i a les amenaces el Repte 1) Coordinar debilitat, no es fa referència a les entitats col·laboradores de la DUN, sinó a les entitats que treballen pel sector agrari i concretament pel relleu generacional i l'emprenedoria agrària distribuïdes pel territori, però no ho fan d'una manera coordinada. Aquestes entitats serien: Ajuntaments, Consells comarcals, GAL, DACC, Cooperatives agràries, sindicats agraris, Escoles agràries, etc. S'hauria de coordinar tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i empenedoria agrària per treballar conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions. Respòs anteriorment a les observació 3 i 11. Per tant, no es considera la proposta.
	16) Accions dels reptes: Repte 1: Coordinar/Governança. Atès l'exposat al punt anterior, manca l'objectiu adequat al repte reformulat, doncs els objectius 1.1., 1.2. i 1.3. plantejats, cap d'ells s'encamina a afrontar el	17) Atesa la resposta anterior, té tot el sentit aquesta coordinació entre tots els agents, entitats i institucions que donen suport, assessorament i acompanyament al procés de relleu generacional i empenedoria agrària per treballar

	<p>repte estratègic de que l'assessorament i acompanyament privats sigui l'adequat i que perdi l'acreditació dels que desenvolupen inadequadament aquestes tasques.</p>	<p>conjuntament en la mateixa direcció, sense duplicitat d'accions. Aquesta coordinació requerirà una governança que hauria de liderar l'òrgan competent que és el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>17) Accions dels reptes: Repte 2: Rejovenir/Nova pagesia. A l'objectiu 2.2. trobem a faltar l'acció de dotar a la Generalitat de Catalunya d'un fons de terres que vagi més enllà de les finques en desús i abordi, com els exemples d'intervenció pública de Galícia i Navarra, altres accions en el mercat de la terra i la reestructuració de les explotacions agràries en zones de regadiu i/o de concentració parcel·lària, etc., per afavorir l'accés a la terra de la pagesia jove.</p>	<p>17) Com s'ha comentat abans, s'està treballant en un Decret per desenvolupar la Llei, però acceptem i afegirem aquesta proposta a l'estratègia.</p> <p>Es tindrà en consideració l'aportació tot i que no es veurà reflectida en una acció concreta.</p>
	<p>18) Accions dels reptes: Repte 2: Rejovenir/Nova pagesia. A l'acció 2.2.3. El primer que cal no és donar suport als espais test, doncs ja s'ha destacat com una amenaça els espais test que no tenen en compte la regulació i legislació vigent a l'Estat espanyol i a la Unió Europea i que, com a conseqüència d'això, posen en risc l'accés en plenitud als ajuts del primer pilar de la PAC als joves instal·lats. El que cal com acció és reformular les iniciatives d'aquest estil per dotar-se de viviers d'emprenedors que no xoquin ni malmetin els interessos de la pagesia que s'ha d'incorporar.</p>	<p>18) Com s'ha comentat abans, els Espais Test Agraris estan en procés d'implantació tant a Catalunya com a l'estat a través del RETA (Red de Espacios Test Agrarios) sota la regulació i legislació vigent. És una eina més, entre totes les que es proposen a l'estratègia, per facilitar l'accés pels nous joves agricultors/es a crear o desenvolupar empreses agràries viables econòmicament, social i ambientalment.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>
	<p>19) Accions dels reptes: Repte 2: Rejovenir/Nova pagesia. A l'acció 2.2.3. A l'objectiu 2.3 trobem a faltar mesures fiscals de la Generalitat de Catalunya per deixar exemptes o bonificacions fiscals que permetin assolir la quota zero de tributació en totes les successions, donacions, actes jurídics documentats, etc. que tinguin a veure amb les transmissions o cessions gratuïtes o oneroses dels béns afectes a les explotacions agràries, com una de les fórmules en mans de la Generalitat de Catalunya de facilitar l'accés i els costos de la incorporació i consolidació de les</p>	<p>19) Aquestes exempcions o bonificacions de l'Impost sobre transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats o en l'Impost sobre el Valor Afegit, ja estan contemplades a través de la Llei 19/1995, de 4 de juliol, de Modernització de las Explotacions Agràries, aplicable a Catalunya, per la transmissió total o parcial de l'explotació, permutes de finques rústiques, inscripcions registrals amb Beneficis fiscals especials pels agricultors joves.</p> <p>Per tant, no es considera la proposta.</p>

	<p>explotacions en mans de la pagesia jove.</p>	
	<p>20) Accions dels reptes: Repte 5: Sensibilitzar/Ciutadania. A l'acció 5.1.1. s'oblida que primer cal sensibilitzar als mestres i professors, com a primer pas ineludible per assolir la sensibilització de les noves generacions, per això proposem que s'especifiqui la sensibilització d'aquest col·lectiu.</p>	<p>20) Queda implícit quan diu "Treballar a les escoles i instituts per sensibilitzar les noves generacions, tant urbanes com rurals, sobre la professió pagesa / Promoció d'un programa de fira escolar sobre els oficis del sector primari per donar-los a conèixer i ser palanca d'atracció per a les noves generacions (ES28.2 del PEAC)". Però s'especificarà en el redactat.</p>

5. Taula resum d'indicadors

Indicadors de resultat	
Nombre de participants totals (Suma de participants presencials i participants en línia)	3
Nombre d'aportacions obtingudes	40

